

W y r o k

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

Dnia 1.marca 1948 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział VII Karny w składzie następującym :

Przewodniczący S.S,O.Dr. R. Kiełkowski

Ławnicy : Brzozowski Witold i Białecki Tadeusz

Protokółant : apl. mgr. Krywaniuk

w obecności oskarżyciela publicznego Prokuratora S.O.Mgr. Wł.Radwańskiego , - rozpoznawszy w dniu 1. marca 1948 r, sprawę :

1/ Hansa S c h i l l h o r n a

ur. 20.VIII 1911 r, w Warringholz , syna Maksa i Anny z d. Delf ,

2/ Fritza Borgalli

ur.18/V. 1899 w Brzegu / Dolny Śląsk , syna Johanna i Katarzyny z d. Zajya ,

3/ Johanna T i s c h a

ur.5.IV.1903 r, w Leanywar / Węgry / syna Johanna i Elisabeth zd. Hafner ,

4/ Fritza Joachima L a n g h o f f a

ur. 26.VII 1920 r, w Bremie , syna Friedricha i Helény z d. Michel ,

5/ Hermana O r t s a

ur. 13.V 1901 r, w München - Gladbach , syna Johanna i Anny z d.
Ketels

6/ Bruno Goerga Artura L e h m a n a

ur. 3. III 1891 r, w Erben , syna Wilhelma i Julii z d. Morzik

7/ Traugotta I s s l e r a

ur. 31.V. 1904 r, w Mariewka , pow. Pender , syna Michała i Anny
z d. Matt

oskarżonych o to, że :

w okresie od września 1939 r, do maja 1945 r, na obszarze Rzeszy Niemie-
kiej i na okupowanych ziemiach Rzeczypospolitej Polskiej , należąc
do sztafet ochronnych / Schutzstaffeln SS / powołanych przez nie-
miecką narodowo- socjalistyczna partię robotniczą , działającą
w interesie państwa niemieckiego , a mianowicie :

- 1/ Hans Schillhorn od 1.IX 1939 r,
- 2/ Johann Sorgalla od 15.maja 1942 r,
- 3/ Johann Tisch od października 1944 r.
- 4/ Fritz Joachim Langhoff od 8.sierpnia 1944 r,
- 5/ Herman Orts od września 1944 r,
- 6/ Bruno Lehman od lipca 1944 r,
- 7/ Traugott Issler od 27.września 1941 r.

oraz pełniąc obowiązki wartowników obozu i eskorty drużyn roboczych
wśród załogi obozów koncentracyjnych , zorganizowanych przez władze
państwa niemieckiego , a mianowicie :

- 1/ Hans Schillhorn w Oświęcimiu od września 1941 r, do stycznia 1945
- 2/ Fritz Sorgalla w Liblinie / Majdanek / od 15.maja 1942 do maja
1943 , w Brzezince od grudnia 1944 r, do stycznia 1945 r,
- 3/ Johann Tisch w Oświęcimiu w październiku 1944 a następnie
w Buchenwaldzie i Bergen - Eltra,
- 4/ Fritz Joachim Langhoff w Oświęcimiu od 8.sierpnia 1944 r, do

18. stycznia 1945 r, a następnie w Gross. Rosen i Buchenwaldzie,
 5/ Herman Orts w Oświęcimiu od lipca 1944 r. do stycznia 1945 r,
 w Dachau od stycznia 1945 r. do kwietnia 1945 r,
 6/ Bruno Lehmann w Oświęcimiu / Athammer / od lipca 1944 r. do
 17 stycznia 1945 następnie w Nordhausen ,
 7/ Traugott Issler w Weimarze od 27. września 1941 r, do 16. paź-
 dziernika 1941 r, w Oświęcimiu od 16. października 1941 r, do
 listopada 1942 r, w Harmenscha od listopada 1942 do lipca 1943 r,
 w Budach od lipca 1943 do 17. stycznia 1945 r,
 a Fritz Sorgalla nadto obowiązki tzw. komendanta bloku / block-
 führera / w obozach koncentracyjnych : w Majdanku od maja 1942 r,
 do maja 1944 r, w Blizinie od maja 1944 do sierpnia 1944 r,
 w Oświęcimiu od sierpnia 1944 r. do grudnia 1944 r,
 brali udział w organizacjach przestępczych , które drogą maso-
 wych morderstw , głodowego wyniszczenia , niewolniczej pracy,
 terroru i prześladowań ludności cywilnej krajów okupowanych i
 jeńców wojennych , miały na celu zbrodnie wojenne i zbrodnie
 przeciwko ludzkości, to jest o czyny przewidziane w art.4 § 1
 § 2 i § 3 b/ dekretu z dnia 31.8 1944 r, w brzmieniu obwieszcze-
 nia Ministra Spraw. z dnia 11. XII 1946 r, Dz.U.R.P.Nr. 69 poz. 377

o r z e k ł :

I. oskarżonych : 1/ Hansa Schillhorn , 2/ Fritza Sorgalla , 3/
 Johanna Tisch , 4/ Fritza Joachima Langhoff, 5/ Hermana Orts ,
 6/ Brunona Lehman i 7/ Traugotta Dssler , uznać winnymi czynów
 objętych aktem oskarżenia i skazać ich a to oskarżonych 1/ Hansa
 Schillhorn i 2/ Fritza Sorgalla na zasadzie art. 4 § 1 dekretu
 z dnia 31. sierpnia 1944 r, w brzmieniu obwieszczenia Min, Spraw.
 z dnia 11.12. 1946 r, Dz.U.R.P.Nr. 69 poz. 377 na karę więzienia
 po 4 / cztery / lata z zaliczeniem na poczet orzeczonej kary pozb
 awienia wolności aresztu tymczasowego od dnia 1. marca 1947 r,
 do dnia 1. marca 1948 r, zaś osk. 3/ Johanna Tisch na zasadzie

art. 4 § 1 przy zastosowaniu art. 5 § 1 i § 2 cytowanego wyżej dekretu na karę więzienia przez 1 / jeden / rok i 6 / sześć / miesięcy z zaliczeniem na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności aresztu tymczasowego od dnia 28. lutego 1947 r., do dnia 1. marca 1948 r., a oskarżonych 4/ Fritza Joachima Langhoff , 5/ Hermana Orts , 6/ Brunona Lehmana i 7/ Traugotta Issler na zasadzie art. 4 § 1 przy zastosowaniu art. 5 § 1 i § 2 cytowanego dekretu na karę więzienia po 2/ dwa / lata z zaliczeniem na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności aresztu tymczasowego osk. Fritzowi Joachimowi Langhoff od dnia 2. lipca 1947 do 1. marca 1948 r., osk. Hermanowi Orts od dnia 1. lipca 1947 r., do dnia 1. marca 1948 r., osk. Brunonowi Georgowi Arturowi Lehmann od dnia 18. lutego 1947 r., do dnia 1. marca 1948 r., i osk. Traugottowi Issler od dnia 1. marca 1947 do dnia 1. marca 1948 r., a nadto wszystkich oskarżonych skazać na utratę praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na czas lat 5/ pięć / oraz w stosunku do wszystkich oskarżonych orzec przepadek mienia a to na zasadzie art. 7 wymienionego wyżej dekretu.

II. Uwolnić wszystkich oskarżonych od ponoszenia kosztów postępowania i uiszczenia opłaty sądowej .

Uzasadnienie

Na podstawie wyników przewodu sądowego ustala się następujący stan faktyczny :

Wszyscy oskarżeni wymienieni w sentencji wyroku należeli do oddziałów " Totenkopfrezbände SS " jako członkowie " Waffen SS " i pełnili funkcje w obozie koncentracyjnym w Oświęcimiu i jego podobozach, oraz w innych obozach koncentracyjnych . Z pośród tych oskarżonych jedynie oskarżony Hans Schillhorn należał do " Waffen SS " od 1. IX

163
24/3

1939 r. a zatem przyjąć należy, że do organizacji tej wstąpił dobrowolnie, albowiem wedle ustaleń Międzynarodowego Trybunału w Norymberdze do r. 1940 nie wcielano nikogo przymusowo do "Waffen SS". Odnosnie natomiast pozostałych oskarżonych można przyjąć za prawdziwe ich wyjaśnienia, że do tej organizacji zostali wcieleni, ponieważ pełnili w niej służbę po roku 1940 a mianowicie osk. Issler od 1941 r, Sorgalla od 1942 r, pozostali zaś od r. 1944. Okoliczność ta jednak nie uwalnia oskarżonych od odpowiedzialności za przynależność do "Waffen SS" z uwagi na to, że należeli oni do tych formacji "Waffen SS", które pełniły służbę w ramach "Totenkopferbände" w obozach koncentracyjnych, a działalność tych oddziałów "SS" kwalifikuje się jako organizację przestępczą w rozumieniu przepisów art. 4 dekr. z 31.8 1944 r, w brzmieniu obwieszczenia Min.Spraw. z dnia 11.12 1946 r. Oddziały te bowiem wchodziły w skład poszczególnych obozów koncentracyjnych, zadaniem których było niszczenie biologiczne więźniów i jeńców osadzonych w tych obozach, drogą katorżniczej pracy, rozstrzeliwania, gazowania, głodzenia, tracenia zastrzykami i t.d.

Stosunki panujące w obozach koncentracyjnych a w szczególności w Oświęcimiu i Majdanku zostały szczegółowo naświetlone wynikami procesów, które toczyły się przed Najwyższym Trybunałem Narodowym, oraz opisane zostały w licznych dokumanetarhych publikacjach.

Odpowiedzialność zatem za wszystko, co się działo na terenach obozów koncentracyjnych obciąża całą załogę tych obozów, a w pierwszym rzędzie SS-manów, którzy swym nieludzkim ustosunkowaniem się do więźniów wyrobili sobie we wszystkich obozach jak

~~dotychczasowe~~ najgorszą opinię. Odpowiedzialność ta obarcza również tych SS-manów, którzy w obozach koncentracyjnych pełnili funkcje wartownicze, ponieważ byli doskonale obznajmieni zarówno z celami, którym obozy służyły, jak i ze stosunkami w nich panującymi.

Przy wymiarze kary przyjął Sąd jako oboliczność obciążającą w stosunku do osk. Hansa Schillhorna, iż do "Waffen SS" należał od 1. września 1939 r., a zatem do formacji tej wstąpił ~~dobrowolnie~~ dobrowolnie, zaś odnośnie osk. Fritza Sorgalli fakt, iż oprócz funkcji wartownika pełnił on od maja 1943 r., do grudnia 1944 r., funkcje "Blockführera" w obozach koncentracyjnych: w Majdanku, Blizynie i Oświęcimiu, a zatem pełnił funkcję do pewnego stopnia kierowniczą, a jest rzeczą powszechnie znaną, że te właśnie kategorie SS-manów stosowały wobec więźniów najsurowszy rygor i najdokuczliwsze szykany.

Ponieważ pozostali oskarżeni wcieleni zostali do "Waffen SS" dopiero w 1944 r., a poza przynależnością do tejże formacji nie obciążają ich indywidualne czyny zbrodnicze w stosunku do więźniów obozów koncentracyjnych, zastosował Sąd wobec nich nadzwyczajne złagodzenie kary na zasadzie przepisów cytowanych w sentencji wyroku, przy czym osk. Hermanowi Tisch wymierzył karę najniższą, gdyż jest on obywatelem węgierskim a do wojska niemieckiego powołany został na tej tylko podstawie, że podał się za Volksdeutscha, poza tym zaś obarżony jest liczną rodziną / 8 dzieci/.

Resztę orzeczeń opiera się na znanych przepisach ustawowych.

Wronowicz *Kietkiewicz*

Opiewich